

GEDRAGSCODE
INTERNATIONALE STUDENT HO

Jaarverslag

2025

Inhoudsopgave

Inleiding.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Landelijke Commissie.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Register Gedragscode	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
Vooruitblik naar 2026.....	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.

Inleiding

Het jaar 2025 gaat de boeken in als een onrustig jaar. Het was het jaar waarin het kabinet Schoof viel en er opnieuw gestemd werd. Het onderwijs, en in het bijzonder de internationalisering van het hoger onderwijs, was een prominent onderwerp in de verkiezingsprogramma's en onderdeel van het maatschappelijk debat. Daarnaast ging het Wetsvoorstel Internationalisering in Balans opnieuw op de schop. De universiteiten kwamen met een tegenvoorstel. Zelfregie om de internationalisering weer in balans te brengen. Harde voorwaarde voor de zelfregie was dat de Toets Anderstalig Onderwijs enkel zou gelden voor het nieuwe onderwijsaanbod, en zo geschiedde. Het wetsvoorstel werd aangepast. Het komende jaar zal moeten blijken hoe de wet er definitief uit komt te zien.

Ook wereldwijd was het een jaar van onrust. Een jaar met nieuwe en bestaande conflicten en oorlogen. In een overleg tussen de Landelijke Commissie en de Internationale Studentenadviesraad werd door de studenten signaleerd dat internationale studenten zeer worden geraakt wanneer het thuisland in oorlog of conflict verkeert. Enerzijds zijn er zorgen om familie en vrienden, anderzijds kunnen de financiën onder druk komen te staan. Rekeningen waar studenten niet meer bij kunnen, financieringsstromen die stil komen te liggen. In het overleg werd duidelijk hoe belangrijk het is dat onderwijsinstellingen aandacht hebben voor deze studenten. De Commissie doet hierbij de suggestie om met regelmaat de studenten, waarvan het thuisland in oorlog verkeert, te vragen hoe het met hen gaat, of zij wellicht hulp nodig hebben.

De Commissie rapporteert jaarlijks in de vorm van een verslag over haar werkzaamheden van het afgelopen jaar. Zij beschrijft de ontwikkelingen in het kader van de gedragscode en het register dat wordt beheerd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De Commissie heeft in het afgelopen jaar met regelmaat vergaderd en bestuurlijke overleggen met externe partijen gevoerd. Daarnaast heeft zij verschillende onderzoeken uitgevoerd. Tot slot zal de Commissie in het laatste hoofdstuk vooruitblikken op het komende jaar.

Landelijke Commissie

In 2006 hebben de Nederlandse hoger onderwijsinstellingen, vertegenwoordigd door de koepelorganisaties in het hoger onderwijs, de gedragscode internationale student hoger onderwijs opgesteld. Doel van de gedragscode is de relatie tussen de hoger onderwijsinstellingen en internationale studenten vorm te geven. Een Commissie is ingesteld om te monitoren of de gedragscode wordt nageleefd door de onderwijsinstellingen die het document hebben ondertekend. De Commissie geeft onder meer invulling aan deze opdracht door onderzoek uit voeren en door het in behandeling nemen van klachten van internationale studenten of belanghebbende partijen bij de gedragscode. Daarnaast signaleert de Commissie relevante ontwikkelingen in het kader van de gedragscode, organiseert zij overleggen met belanghebbende partijen bij de gedragscode en informeert zij de onderwijsinstellingen en betrokken partijen via haar nieuwsbrief over het voorgaande.

Hieronder leest u meer over de werkzaamheden van de Commissie.

Onderzoek

De Commissie kan op eigen initiatief of naar aanleiding van een signaal een onderzoek starten. Op deze manier monitort de Commissie of de bepalingen van gedragscode worden nageleefd. Ook kunnen de uitkomsten een bijdrage leveren aan de toepassing van de gedragscode-bepalingen door de onderwijsinstellingen. Denk bijvoorbeeld aan het inrichten van de juiste klachtenprocedures of het verstrekken van volledige, accurate informatie. De Commissie heeft het afgelopen jaar twee onderzoeken afgerond.

Registeronderzoek

In het afgelopen jaar heeft de Commissie wederom een registeronderzoek uitgevoerd naar een selectie van tien onderwijsinstellingen. In de gedragscode HO is voorgeschreven dat de Commissie de in het register opgenomen onderwijsinstellingen eens in de zes jaar aan de volgende voorwaarden toetst: de definitiebepaling van onderwijsinstelling, de verplichting informatie te voorzien over de gedragscode, de toepassing van de voorwaarden voor de Engelse taalvaardigheid en de accreditatievereisten m.b.t. het aangeboden onderwijs. Aan de hand van deze kernbepalingen beoordeelt de Commissie of de onderwijsinstellingen nog voldoen aan de vigerende gedragscode.

De Commissie heeft bij de tien geselecteerde onderwijsinstellingen geen misstanden of schendingen van de gedragscode geconstateerd. De bevindingen zijn gedeeld om met de onderwijsinstellingen zodat zij indien nodig hun beleid kunnen aanpassen. Volgend jaar zal weer een registeronderzoek worden opgestart.

Intern onderzoek naar het instrumentarium van de Commissie

In 2025 heeft de Commissie tevens een onderzoek afgerond naar het instrumentarium dat haar ter beschikking staat. Welke maatregelen kan zij treffen wanneer een instelling de gedragscode niet naleeft? Het onderzoek biedt een overzicht van de mogelijke maatregelen en hoe deze in het verleden al dan niet door de Commissie zijn toegepast. Eindconclusie is dat de Commissie voldoende middelen ter beschikking heeft staan. Het onderzoek is uitgevoerd vooruitlopend op de evaluatie die staat gepland in 2026 – 2027 van de gedragscode. Het onderzoek is voor intern gebruik en is niet gepubliceerd.

Verzoekschriften

In de gedragscode is bepaald dat een ieder die bij de gedragscode een rechtstreeks belang heeft een klacht kan indienen bij de Commissie. Van belang is dat de klacht gaat over het gedrag van een onderwijsinstelling die de gedragscode heeft ondertekend. Daarnaast moet de klacht gaan over een of meerdere bepalingen van de gedragscode. Voordat de Commissie de klacht in behandeling kan nemen moet de klager reeds de gehele klachtenprocedure bij de desbetreffende onderwijsinstelling hebben doorlopen. Op deze manier wordt de onderwijsinstelling zelf eerst in de gelegenheid gesteld de klacht op te lossen.

De Commissie heeft in december 2025 twee klachten ontvangen. De klachten worden in 2026, na het kerstreces, door de Commissie bestudeerd en al dan niet in behandeling genomen.

Overige ontwikkelingen

Oproep tot aanpassing beleid

Medio 2025 heeft [de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State](#) zich uitgesproken over de toepassing van de studievoorgangsnormering zoals vastgelegd in artikel 6.5 en 6.6 van de gedragscode. De Raad van State heeft geoordeeld dat bij de beslissing tot afmelding van verblijfsvergunningsplichtige studenten bij de IND vanwege onvoldoende studievoortgang alle relevante omstandigheden meegewogen moeten worden. Het evenredigheidsbeginsel verzet zich ertegen dat persoonlijke omstandigheden van een student die ook in het volgende studiejaar voortduren, buiten beschouwing worden gelaten. Dit oordeel staat op gespannen voet met de huidige formulering van artikel 6.6 van de gedragscode, waarin staat dat dezelfde persoonlijke omstandigheid per referentperiode slechts éénmaal mag worden toegepast om afmelding bij de IND te vermijden.

De Commissie heeft in overleg met de koepelorganisaties en het ministerie van Asiel en Migratie het dringende verzoek gedaan aan de instellingen om het beleid met betrekking tot het beoordelen van verschoonbaarheid zo spoedig mogelijk in lijn te brengen met de uitspraak van de Raad van State. Concreet betekent dit dat indien een student onvoldoende studievoortgang heeft behaald, telkens moet worden beoordeeld of er sprake is van persoonlijke omstandigheden zoals genoemd in de gedragscode. De limitering die in de gedragscode is vastgelegd op het aantal keren dat eenzelfde persoonlijke omstandigheid kan worden ingeroepen moet buiten beschouwing worden gelaten.

De tekst van de gedragscode wordt in de periode 2026 – 2027 geëvalueerd. In dat kader zal artikel 6.6 van de gedragscode worden bijgesteld in lijn met de uitspraak van de Raad van State.

Aanvragen opname bijlage taaltoetsen gedragscode

In de periode van 1 oktober 2024 tot 1 maart 2025 stond de mogelijkheid voor taaltoetsaanbieders open om aanvragen in te dienen voor opname in de bijlage taaltoetsen gedragscode. De Commissie heeft van twee reeds geregistreerde taaltoetsaanbieders aanvragen ontvangen om de registratie van hun taaltoetsen te continueren. De taaltoetsaanbieders hebben door een validerende instantie, te weten Hobéon, laten beoordelen of hun taaltoets voldoet aan de *norm taaltoetsen taaltabel gedragscode HO 2024*. De Toetsingscommissie Taaltoetsen heeft vervolgens vastgesteld dat de (positieve) adviezen navolgbaar zijn. De taaltoetsen blijven dan ook geregistreerd in de taaltabel. Voorgaande is vastgelegd in een geactualiseerde versie van de bijlage taaltoetsen geldend vanaf 1 oktober 2025. Hiermee zijn alle taaltoetsen die reeds waren opgenomen in de taaltabel getoetst aan de norm.

Overigens heeft de Commissie het afgelopen jaar verschillende signalen ontvangen van onderwijsinstellingen en de IND omtrent vervalsing van certificaten van de online taaltoets TOEFL iBT. Hetgeen heeft geleid tot een dringende oproep aan de instellingen om meer alert te zijn en certificaten online te verifiëren.

Meer informatie over de procedure, alsmede de adviesrapporten kun u vinden op de website: [Information package language tests providers – internationalstudy](#)

Nieuwsbrieven

De Commissie hecht er veel waarde aan dat de medewerkers van de onderwijsinstellingen op de hoogte zijn van recente ontwikkelingen in het kader van de gedragscode. Zij brengt om die reden twee digitale nieuwsbrieven per jaar uit, waarin zij over haar werkzaamheden schrijft en de lezer informeert over ontwikkelingen die de gedragscode en de internationale student betreffen. De berichten zijn raadpleegbaar via [de website](#). Inmiddels hebben 304 personen zich geabonneerd op de nieuwsbrief.

De nieuwsbrief verschijnt twee keer per jaar, wanneer u deze automatisch wenst te ontvangen kunt zich aanmelden door een bericht te sturen naar: info@internationalstudy.nl.

Samenstelling

Landelijke Commissie Gedragscode

De leden van de Commissie worden benoemd door de koepelorganisaties. In 2021 is Paul Rullmann door de commissieleden benoemd tot voorzitter. In het Reglement bij de gedragscode is vastgelegd dat een maximale zittingstermijn geldt van twee keer vier jaar.

Anton Pijpers, lid namens de Universiteiten Nederland en Jan van der Heijden lid namens de NRTO, hebben het afgelopen jaar afscheid genomen van de Commissie.

Pamela Habibović (rector magnificus van Maastricht University) en Sjoukje Heimovaara (voorzitter Raad van Bestuur van Wageningen University & Research) zijn door de Universiteiten Nederland benoemd tot lid. Marijn Leijten is door de NRTO benoemd tot plaatsvervangend lid namens de NRTO.

Samenstelling Landelijke Commissie per 31 december 2025

FUNCTIE	NAAM	KOEPEL
voorzitter	Paul Rullmann	
lid	Pamela Habibović	UNL ¹
lid	Sjoukje Heimovaara	UNL ²
lid/wnd. Voorzitter	Elisabeth Minnemann	VH
lid	Rob Verhofstad	VH
lid	Karen Penninga	NRTO
plv. lid	Guido van Leerzem	UNL
plv. lid	Tom van Veen	UNL
plv. lid	Janco Bonnink	VH
plv. lid	Anneke Luijten - Lub	VH
plv. lid	Marijn Leijten	NRTO ³

Bureau gedragscode

De Commissie wordt in haar werkzaamheden ondersteund door het bureau gedragscode. Het bureau bestaat uit een secretaris en een onderzoeker en is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken rondom de gedragscode. DUO is verantwoordelijk voor de bemensing van het bureau, waarbij de onafhankelijke positie van de staf is gewaarborgd in een convenant dat is overeengekomen tussen DUO en de Commissie.

Internationale Studentenadviesraad

De Internationale Studentenadviesraad kan de Commissie gevraagd en ongevraagd van advies voorzien over onderwerpen die zijn opgenomen in de gedragscode. Vrijwel jaarlijks worden nieuwe leden benoemd om reden dat studenten afscheid nemen wegens het volbrengen van hun opleiding of omdat hun termijn is vervuld. De afgelopen wervingsronde was zeer succesvol. Er zijn maar liefst negen nieuwe leden benoemd. Het bureau gedragscode bracht de vacatures voor lidmaatschap van de studentenadviesraad onder de aandacht bij de verschillende medezeggenschapsraden, universiteitsraden en hogeschoolraden en heeft verzocht deze verder te verspreiden onder actieve internationale studenten die reeds participeren in een van de voorgenoemde raden.

Per 1 september 2025 zijn de volgende nieuwe leden benoemd: Oksana Smalii, Miguel Pérez Hernández, Marko Darabos, Nikita Golovanov, Bianca Tudorache, Anna van der Spek, Reihaneh Salehi Mourkani, Jess Jia en Eoghan McCarty. De leden zijn benoemd voor een zittingsduur van twee jaar. Leden die in verband met de duur van de opleiding korter verblijven in Nederland zijn benoemd voor de periode van een jaar.

¹ Pamela Habibović is per 1 november 2025 aangetreden. Zij volgt Frans Snijders op.

² Sjoukje Heimovaara is per 1 november 2025 aangetreden. Zij volgt Anton Pijpers op.

³ Marijn Leijten is per 1 november aangetreden. Hij volgt Jan van der Heijden op.

In 2025 heeft een aantal leden afscheid genomen, te weten Ato Essuman Mensa, Arvin Gharib, Sarah Kuipers, Marjorie Miranda en Isaq Tuna. De Commissie bedankt de leden voor hun inzet en de waardevolle en inspirerende gesprekken die zijn gevoerd.

De Internationale Studentenadviesraad heeft in het afgelopen jaar drie keer fysiek vergaderd en een keer online. In juni en december is in gezamenlijkheid vergaderd met de voltallige Commissie en de studentenadviesraad. Het waren constructieve overleggen, die hebben geleid tot waardevolle input voor de evaluatie van de gedragscode.

Voor de inhoud van de werkzaamheden in 2025 wordt verwezen naar het jaarverslag van de Internationale Studentenadviesraad.

Samenstelling Internationale Studentenadviesraad per 31 december 2025

FUNCTIE	NAAM	ONDERWIJSIN STELLING
Lid	Anna van der Spek	University Leiden
Lid	Bianca Tudorache	The Hague University of Applied Sciences
Lid	Eoghan McCarty	University Groningen
Lid	Jess Jia	Wageningen University and Research
Lid	Marko Darabos	VU Amsterdam
Lid	Miguel Pérez Hernández	Saxion University of Applied Sciences
Lid	Nikita Golovanov	NHL Stenden University of Applied Sciences
Lid	Oksana Smalii	University Twente
Lid	Parker Winkel	Maastricht University
Lid	Rauf Mahmud-Zada	HAN University of Applied Sciences
Lid	Reihaneh Salehi Mourkani	Saxion University of Applied Sciences

Financiën

De voorzitter, leden en plaatsvervangend leden ontvangen ten behoeve van de werkzaamheden in het kader van de gedragscode na afloop van ieder kwartaal vacatiegelden. Hiertoe is in overleg met het ministerie van OCW een Vacatiegeldenregeling opgesteld die op de website van de gedragscode te vinden is. In onderstaande tabel is het uitbetaalde bedrag per kwartaal verantwoord.

De Commissie heeft in het afgelopen jaar zeven keer vergaderd. Voor de vergaderingen in juni en december waren ook de plaatsvervangend leden en leden van de internationale studentenadviesraad uitgenodigd. De Commissie hecht veel waarde aan deze gecombineerde overleggen. Daarnaast hebben verschillende bestuurlijke overleggen plaatsgevonden met onder meer de directeurs van de koepelorganisaties.

In november heeft het zogeheten toekomstgericht en agenderend overleg plaatsgevonden. De Commissie organiseert ieder jaar een overleg met de beleidsadviseurs van de koepelorganisaties en de directeurs van OCW, A&M en de IND. Tijdens het overleg worden risico's en knelpunten voor de toekomst verkend, visies op internationalisering uitgewisseld en waar nodig afgestemd. Er wordt beoordeeld hoe de gedragscode functioneert in relatie tot het beleid en doelstellingen van de departementen. Daarnaast is er ruimte om zorgen en incidenten te bespreken.

Vacatiegelden inclusief reiskostenvergoeding 2025

Periode	2025
1^e kwartaal	€ 2.959,17
2^e kwartaal	€ 4.844,45
3^e kwartaal	€ 3.319,80
4^e kwartaal	€ 7.991,94
Totaal	€ 19.115,36

Register Gedragscode

Om inzichtelijk te maken welke onderwijsinstellingen de gedragscode HO hebben ondertekend wordt door de Dienst Uitvoering Onderwijs (hierna DUO) een register bijgehouden. DUO is verantwoordelijk voor het beheer en neemt aanvragen voor opname in het register in behandeling. Een afspiegeling van het register staat gepubliceerd op de website gedragscode, zie: www.internationalstudy.nl.

In 2025 heeft DUO één aanvraag van een onderwijsinstelling ontvangen met het verzoek om te worden ingeschreven in het register gedragscode. Het verzoek is, na nadere bevraging, toegekend. Daarnaast heeft DUO twee onderwijsinstellingen uit het register verwijderd om reden dat deze instellingen zijn opgehouden te bestaan.

DUO heeft, naast enkele administratieve aanpassingen, de volgende wijzigingen in het register doorgevoerd:

Inschrijvingen:

- Business School Notenboom

Uitschrijvingen:

- Maastricht School of Management
- Nyenrode New Business School

Op 31 december 2025 zijn 77 instellingen opgenomen in het register.

Opvallend is dat DUO het afgelopen jaar regelmatig vragen heeft ontvangen van nevenvestigingen (in Nederland gevestigde onderwijsinstellingen die een hoofdvestiging in het buitenland hebben) over de voorwaarden om te worden opgenomen in het register. Nevenvestigingen komen op het moment van schrijven niet in aanmerking voor opname in het register omdat deze instellingen niet voldoen aan de definitiebepaling voor onderwijsinstelling zoals vastgelegd in de gedragscode. Het onderwerp is gemarkeerd voor de evaluatie die voor 2026 – 2027 staat gepland.

Vooruitblik naar 2026

In deze paragraaf beschrijft de Commissie haar verwachtingen voor het komende jaar. Uiteraard zal de commissie haar monitorende taak blijven vervullen door klachten in behandeling te nemen en onderzoek uit te voeren naar de naleving van de gedragscode-bepalingen. Voor 2026 staat onder meer de uitvoering van het registeronderzoek gepland. Artikel 8.9 van de gedragscode geeft opdracht aan de Commissie om iedere zes jaar te onderzoeken of een onderwijsinstelling nog voldoet aan de gedragscode. De Commissie zal voor het onderzoek een tiental onderwijsinstellingen selecteren.

Daarnaast staat voor 2026 – 2027 de evaluatie van de tekst en werking van de gedragscode gepland. Artikel 10.4 van de gedragscode schrijft voor dat iedere vijf jaar een evaluatie dient plaats te vinden. De Commissie neemt hiervoor het initiatief en doet een voorstel voor de vorm waarin dit plaatsvindt. Voorgaande gebeurt in nauwe samenwerking met (de beleidsadviseurs van) de koepelorganisaties. In het eerste kwartaal van 2026 zal de opzet worden afgestemd en worden de instellingen schriftelijk geïnformeerd en verzocht om input te leveren. Aan de evaluatie wordt mede invulling geven door een grootschalige bijeenkomst te organiseren. Voor deze bijeenkomst worden onderwijsinstellingen en belanghebbende partijen bij de gedragscode uitgenodigd. Het voordeel is dat de medewerkers van de hoger onderwijsinstellingen direct input kunnen leveren. Ook kunnen concrete tekstvoorstellen ter toetsing worden voorgelegd.

De Commissie hecht veel waarde aan heldere communicatie over haar werkzaamheden en de ontwikkelingen in het kader van de gedragscode. De Commissie zal dan ook in 2026 twee nieuwsbrieven uitbrengen en bezoeken aan onderwijsinstellingen brengen die de code hebben ondertekend, gedacht aan overleg met de koepelorganisaties en betrokken departementen.

De adviserende rol van de Internationale Studentenadviesraad komt steeds beter tot zijn recht. De adviezen zijn voor de Commissie van belang om te bepalen waar zij op in moet spelen en om een goed beeld te kunnen vormen van wat er speelt onder de internationale studentenpopulatie. Ook het komende jaar worden twee bijeenkomsten georganiseerd, waarin de Commissie en Studentenadviesraad van gedachten kunnen wisselen. De Studentenadviesraad zal ook een rol krijgen bij de evaluatie van de gedragscode.

Het bureau van de Commissie heeft een aanvraag van een taaltoetsleverancier ontvangen. De Commissie verwacht dat de aanvraag in de eerste helft van 2026 kan worden afgedaan. Een geactualiseerde bijlage treedt per 1 oktober 2026 in werking en zal tijdig worden gepubliceerd op de website gedragscode en (via de koepelorganisaties) gedeeld met de onderwijsinstellingen.

Colofon

Landelijke Commissie Gedragscode Hoger Onderwijs

Contactgegevens secretariaat:

E-mail:

info@internationalstudy.nl

Dit jaarverslag is te downloaden op www.internationalstudy.nl